

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI SEKCJI LABORATORIÓW CHEMICZNYCH
POLLAB-CHEM / EURACHEM-PL W ROKU 2010
(na Walne Zgromadzenie Klubu POLLAB w 2011 r.)

Wprowadzenie

W roku 2010 Sekcją laboratoriów chemicznych Klubu POLLAB - POLLAB-CHEM / EURACHEM-PL kierował Zarząd wybrany 10.12.2009 r. W ciągu 2010 roku z Zarządu Sekcji ubył jej sekretarz ze względu na zmianę miejsca pracy. Na posiedzeniu sekcji w dniu 29.11.2010 roku postanowiono nie wybierać nowego sekretarza. Obecny Zarząd Sekcji w działa w składzie przedstawionym w tabeli poniżej:

LP	Funkcja	Reprezentant	Instytucja, adres
1	Przewodniczący	Andrzej Brzyski	Wojskowy Instytut Techniczny Uzbrojenia ul. Prymasa St. Wyszyńskiego 7 05-220 Zielonka Tel: (022) 76 14 640 Fax: (022) 76 14 445 e-mail: ocw@witu.mil.pl ; a.brzyski@wp.pl
2	Zastępca Przewodniczącego	Kinga Makuła	CIOP - PIB ul. Czerniakowska 16 00 - 701 Warszawa tel.: +48 (022) 623 32 90 fax: +48 (022) 623 32 91 e-mail kimak@ciop.pl
3	Członek Zarządu	Halina Polkowska - Motrenko	Instytut Chemii i Techniki Jądrowej ul. Dorodna 16 03-195 Warszawa Tel: (022) 504 10 78 Fax: (022) 811 15 32 e-mail: h.polkowska@ichtj.waw.pl

Pod koniec 2010 roku w skład Sekcji wchodziło 56 laboratoriów.

Zgodnie z wieloletnią tradycją i planem, akceptowanym przez Zarząd Klubu POLLAB, Sekcja działała w dwóch obszarach: krajowym i międzynarodowym. Sekcja jest członkiem europejskiej organizacji laboratoriów chemicznych EURACHEM od 1992 roku, jako EURACHEM-Poland.

Działalność krajowa

W okresie sprawozdawczym odbyło się 1 posiedzenie Zarządu Sekcji oraz jedno spotkanie członków sekcji w dniu 29.11.2010 roku. Na spotkaniu sekcji omówiono działania wykonane w 2010 roku oraz nakreślono wstępny plan działań na 2011 rok. Oceniono, że aktywność sekcji w 2010 r. nieco osłabła, nie udało się zorganizować zaplanowanych seminariów. Związane to było z nadmiarem różnych innych sympozjów i seminariów, w których uczestniczyli członkowie sekcji, co powodowało brak czasu na zorganizowanie kolejnych spotkań. Zadeklarowano chęć zwiększenia aktywności w 2011 roku.

Na XXI Walne Zgromadzenie przedstawicieli Klubu POLLAB w dniu 24.03.2010 r. Zarząd sekcji przygotował sprawozdanie z rocznej działalności Sekcji w poprzednim roku.

Członkowie sekcji uczestniczyli w dwóch turach XVI Sympozjum Klubu POLLAB pod tytułem „**Wymagania techniczne normy PN-EN ISO/IEC 17025 w praktyce laboratoryjnej - 2**” Przewodniczący Sekcji jako członek Zarządu Klubu był współorganizatorem Sympozjum.

W dniu 4.05.2010 roku członkowie sekcji uczestniczyli w seminarium zorganizowanym przez Instytut Chemii Przemysłowej dotyczącym własności fizykochemicznych polimerów. Jednym z celów seminarium było upamiętnienie dorobku naukowego śp. prof. Zbigniewa Dobkowskiego.

Sekcja patronuje badaniom PT/ILC zgodnie z procedurą nr 1 Klubu POLLAB.

W 2010 roku zrealizowano zaplanowane na ten rok badania porównawcze, zgodnie z tabelą poniżej:

LP	PLANOWANY TERMIN	TEMAT PORÓWNIANIA MIĘDZYLABORATORYJNEGO
1	2010	CHEMIA GOSPODARCZA 3: Oznaczanie zawartości wodorotlenku sodowego, kwasu fosforowego lub solnego, tlenu aktywnego, suchej pozostałości, gęstości nasypowej, temperatury krystalizacji, zdolności emulgowania tłuszczów oraz obecności wybielacza optycznego w wyrobach chemii gospodarczej w teście porównania międzylaboratoryjnego metodą próbki podzielonej.
2	2010	ROŚLINY – 10: Oznaczanie zawartości pierwiastków śladowych w cebuli suszonej (<i>Allium cepa</i>).
3	2010	ELASTOMER – FIZ: Badania właściwości fizycznych elastomerów nr 04/BLF/09-10 w zakresie oznaczania odporności gumy na ścieranie.

Działalność międzynarodowa

Sekcja laboratoriów chemicznych POLLAB-CHEM / EURACHEM-PL jest członkiem EURACHEM od 1992 r. (formalnie od 1993 r., na wiele lat przed przyjęciem Polski do UE), od roku 2000 jest członkiem rzeczywistym EURACHEM. Członkostwo w EURACHEM daje prawo i obowiązek uczestniczenia w działaniach EURACHEM, co wyraża się przez uczestniczenie w posiedzeniach Walnego Zgromadzenia EURACHEM, sympozjach i warsztatach oraz w pracach grup roboczych. Członkostwo w EURACHEM od początku przynależności dawało uprawnienia do tłumaczenia przewodników i innych dokumentów EURACHEM na zasadzie praw autorskich (pierwsze tłumaczenie przewodnika EURACHEM pt. „Akredytacja laboratoriów chemicznych” staraniem sekcji wydał IChP w roku 1993).

W ramach współpracy międzynarodowej z EURACHEM Klub POLLAB opłacił składkę członkowską sekcji krajowych laboratoriów chemicznych jako EURACHEM-PL oraz sfinansował udział w spotkaniach EURACHEM.

W 2010 r. delegaci Klubu POLLAB brali udział w Walnym Zgromadzeniu EURACHEM (GA, dwudniowe) oraz posiedzeniu grupy roboczej MU&T (Measurement Uncertainty & Traceability - niepewność pomiaru i spójność pomiarowa) w dniach 26-28 maja 2010 w Kopenhadze, Dania. Uczestniczył Andrzej Brzyski (członek grupy roboczej MU&T oraz przedstawiciel POLLAB w EURACHEM). Na posiedzeniu plenarnym EURACHEM GA omawiano roczną działalność organizacji, działalność grup roboczych EURACHEM, współpracę z innymi organizacjami (EUROLAB, EA, EUROMET, ISO, EEE PT, ILAC i in.) oraz przedstawiono sprawozdania z realizacji wykonanych zadań.

We wrześniu 2010 prof. Ewa Bulska uczestniczyła w posiedzeniu grupy roboczej EURACHEM PT (Proficiency Testing – Grupa ds. Badań Biegłości) w Stambule. Głównym tematem posiedzenia było przygotowanie warsztatów EURACHEM zaplanowanych na 3-6 października 2011 w Stambule, Turcja, pod tytułem: „Proficiency testing in analytical chemistry, microbiology and laboratory medicine”.

W grudniu 2010 Andrzej Brzyski uczestniczył w posiedzeniu grupy roboczej MU&T w Londynie. Głównym tematem posiedzenia było przygotowanie warsztatów

EURACHEM zaplanowanych na 6-7 czerwca 2011 w Lizbonie, Portugalia, pod tytułem: „Recent developments In measurement uncertainty”.

Ze wszystkich posiedzeń (wyjazdów) zostały napisane sprawozdania (znajdują się w Sekretariacie Klubu POLLAB), w których zawarte są szczegółowe informacje o opracowywanych w grupach roboczych dokumentach i omawianych na posiedzeniach problemach. Ponadto materiały źródłowe są dostępne u uczestników spotkań.

Informacje o EURACHEM i jego działalności można uzyskać na stronie internetowej: www.eurachem.org.

Sekcja współpracuje z Nordtestem (organizacją krajów skandynawskich). W ramach umowy Sekcji z Nordtestem został przetłumaczony podręcznik Nordtestu TR 537 pt. „Handbook for calculation of measurement uncertainty in environmental laboratories” (Podręcznik obliczania niepewności pomiaru w laboratoriach środowiskowych).

Bezpośrednią korzyścią dla Klubu POLLAB, w którym działa sekcja laboratoriów chemicznych POLLAB-CHEM / EURACHEM-PL, jest możliwość uzyskania najnowszych informacji i materiałów na temat problemów jakości pomiarów w laboratoriach chemicznych, np. szacowania niepewności pomiaru, walidacji metod, problemów technicznych dotyczących pomiarów, a także problemów akredytacji. Współpraca z EURACHEM daje również możliwość uczestnictwa w opracowywaniu dokumentów międzynarodowych.

Materiały i informacje pozyskiwane za pośrednictwem EURACHEM są wykorzystywane w Klubie POLLAB podczas krajowych seminariów i sympozjów oraz jako materiały szkoleniowe. Mogą być także wykorzystane w bieżących pracach Sekcji laboratoriów chemicznych i/lub innych sekcji Klubu POLLAB, a także indywidualnych laboratoriów.

Zakończenie

Zarząd sekcji prosi członków sekcji i wszystkich chętnych do współpracy z sekcją laboratoriów chemicznych o przekazywanie swoich propozycji dotyczących działalności sekcji w 2011 roku, zwłaszcza na temat organizacji porównań międzylaboratoryjnych, a także informacji o własnych pracach i osiągnięciach.

Informacje i komunikaty o działaniach Sekcji ukazują się na stronie internetowej Klubu POLLAB: www.pollab.pl

Zarząd Sekcji zwraca się z prośbą o akceptację działań Sekcji w roku 2010 oraz niniejszego sprawozdania.

Za Zarząd Sekcji
POLLAB-CHEM / EURACHEM-PL

Andrzej Brzyski

Warszawa, dnia 24 stycznia 2011 r.